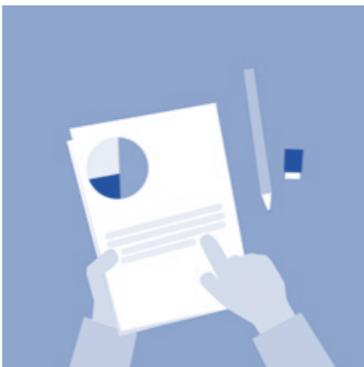

Novčani problemi uzrokovali su krah njihove veze te je u srpnju 2019. godine Pia konačno napustila stan i preselila se prijateljici u Luxembourg. Tina i Pia raskinule su registrirano partnerstvo u kolovozu 2019. godine u Luxembourg. U studenome 2019. godine Tina pokreće postupak za podjelu imovine pred hrvatskim sudom. Kada je primila zahtjev, Pia se razljutila i brzo odgovorila da se ne slaže sa zahtjevom u cijelosti jer je pretjeran.

Pitanje 2.1. Je li hrvatski sud nadležan za odlučivanje u slučaju?

Odgovor 2.1. Da. Čl. 8 Uredbe o imovinskim posljedicama registriranih partnerstava (br. 2016/1104) propisuje da je nadležan sud države članice čije pravo je mjerodavno prema čl. 26. st. 1. i pred kojim se tuženik upusti u postupak. Oba uvjeta su ispunjena što vodi do nadležnosti hrvatskog suda. Prvo, čl. 26 st. 1. Uredbe vodi pravu države po čijem pravu je registrirano partnerstvo uspostavljeno, odnosno hrvatskom pravu u ovom slučaju. Drugo, Pia se upustila u raspravljanje o meritumu slučaja bez osporavanja nadležnosti. (No, ako bi Pia osporila nadležnost, hrvatski bi se sud morao oglasiti nenadležnim po službenoj dužnosti prema čl. 15. Uredbe.)

Pitanje 2.2. Koje pravo je mjerodavno?

Odgovor 2.2. Kao što je prethodno pojašnjeno, prema čl. 26. Uredbe o imovinskim posljedicama registriranih partnerstava (br. 2016/1104), ako partneri ne izaberu mjerodavno pravo, pravo mjerodavno za imovinske posljedice registriranog partnerstva je pravo države po čijem pravu je registrirano partnerstvo uspostavljeno. Iz navedenih činjenica proizlazi da su Tina i Pia partnerstvo registrirale u Rijeci, u Hrvatskoj. Prema tomu, podjela imovine između njih podvrgnuta je hrvatskome pravu.

Pomognite nam u prikupljanju informacija o prekograničnim obiteljima i miješanim brakovima ispunjavanjem anonimnog PSEFS upitnika za prekogranične parove dostupnog na: <http://survey2.cs.unicam.it/limesurvey/index.php/584535?lang=hr>

PERSONALIZED SOLUTION IN EUROPEAN FAMILY AND SUCCESSION LAW

PSEFS, akronim za Personalized solutions in European Family and Succession Law, je projekt koji sufinancira Europska unija v okviru programa Justice (2014 – 2020). Usredotočen je na tri uredbe Europske unije koje se odnose na nadležnost, mjerodavno pravo te priznanje i izvršenje odluka u vezi s imovinskim pitanjima koja se pojavljuju kod prekograničnih obitelji u području bračnoimovinskih odnosa, odnosa u pogledu imovine registriranih partnera i nasljednih odnosa. Namjera je projektom podići razinu svijesti o navedenim uredbama, posebice o njihovim mehanizmima koji su usmjereni osiguravanju veće pravne sigurnosti prekograničnim obiteljima u pogledu njihovih imovinskih odnosa. Daljnje projektne aktivnosti povezane su s prikupljanjem statističkih podataka i nacionalnih izvještaja za države članice, pripremom taksonomije obitelji te postavljanjem atlasa koji sažima pravno uređenje i identificira diskriminatorne odredbe ili praksu. Među značajnim ishodima projekta je i izrada praktičnih modela dokumenata i pripadajućeg materijala koji bi trebali pripomoći učinkovitoj i uključivoj primjeni pravnih standarda.

Projektne partneri

Personalized Solution in European Family and Succession Law
800821-JUST-AG-2017/JUST-JCOO-AG-2017

The content of this leaflet represents the views of the authors only and is their responsibility. The European Commission does not accept any responsibility for the use that may be made of the information it contains.

Mrežna stranica
euro-family.eu

Kontakt
info@euro-family.eu

Co-funded by the Justice Programme
of the European Union (2014-2020)

PERSONALIZED SOLUTION
IN EUROPEAN FAMILY AND
SUCCESSION LAW

Obiteljska imovina u EU: praktični primjeri

UPOZNAJTE SE S PRIMJERIMA
DA BI RAZUMJELI PRAVILA!

NASLJEĐIVANJE
BRAČNA IMOVINA
IMOVINA REGISTRIRANIH PARTNERSTAVA

Primjer 1

Činjenice 1. Joaqim, portugalski državljanin živi u Lisabonu i zaposlen je u multinacionalnoj kompaniji koja se bavi razvojem softvera. Vlasnik je kuće u Lisabonu, osobnog automobila i dionica portugalskog telekomunikacijskog društva. 2017. godine, za vrijeme godišnjeg odmora na obali Amalfi upoznao je Eleonoru, talijansku i francusku državljanku koja je živjela u stanu u Amalfiju koji je u njezinom vlasništvu i vodila je lokalni restoran, također u njezinome vlasništvu. Tijekom godine dana par je održavao vezu na daljinu. Joaqim je provodio svaki drugi vikend u Amalfiju, a Eleonora je putovala u Lisabon koliko god je često mogla.

Tijekom ljeta 2018. godine, Eleonora se preselila u Lisabon. Dala je u zakup prostor restorana i prodala je stan. Novac su iskoristili za renovaciju kuće u Lisabonu u kojoj su zajedno živjeli te za kupnju garsonjere u Portugalu koju su iznajmljivali i koristili kao izvor dodatnog prihoda. U veljači 2019. godine par je sklopio brak. Nakon kratkog razdoblja bračne sreće, Joaqim je postepeno sve više vremena provodio radeći. Eleonora

je osjećala dosadu budući da je većinu vremena provodila sama u kući. Sumnjala je da se Joaqim počeo viđati s nekim. Te okolnosti dovele su do niza svađa među supružnicima, od kojih je posljednja završila Eleonorinim odlaskom iz Portugala i preseljenjem u Amalfi u svibnju 2019. godine. Budući da više nije bila vlasnica stana, morala ga je unajmiti. Prijavila se talijanskoj agenciji za zapošljavanje i ponovno aktivirala talijansko zdravstveno osiguranje. Jedini stalni prihod koji je imala je bio od zakupa prostora restorana. No, to nije bilo dovoljno za život na koji se naviknula. Nakon suglasne rastave sukladno talijanskom obiteljskom pravu, Eleonora je odlučila pokrenuti postupak radi razvoda braka i podjele imovine u prosincu 2019. godine.

Slijed nesretnih događaja za Eleonoru tu ne završava. Njezina baka koja je cijeli svoj život provela u Francuskoj, umrla je u prosincu 2019. godine ostavivši iza sebe veliku kuću i pripadajuće zemljište u francuskim Alpama.

Pitanje 1.1. Može li Eleonora pokrenuti postupak radi podjele imovine pred talijanskim sudom?

Odgovor 1.1. Da. Prema čl. 5. Uredbe o bračnoj imovini (br. 2016/1103), sud države članice pred kojim je pokrenut postupak za odlučivanje o zahtjevu za razvod, nadležan je za odlučivanje u stvarima bračnoimovinskog režima

povezanima s tim zahtjevom. Pravila nadležnosti za razvod propisana su Uredbom Bruxelles II bis (br. 2201/2003). Prema čl. 3. Uredbe Bruxelles II bis, bračni drug može pokrenuti postupak radi razvoda braka, između ostaloga, pred sudovima države članice u kojoj ima uobičajeno boravište, ako je on ili ona imao boravište u toj državi najmanje 6 mjeseci prije pokretanja postupka i državljanin je ili državljanka te države članice. Sva

su tri uvjeta ispunjena u ovom slučaju: Eleonora ima uobičajeno boravište u Italiji; nakon preseljenja živi u Italiji već 7 mjeseci i pokazuje namjeru ostati u Italiji gdje je registrirana u agenciji za zapošljavanje i ima je zdravstveno osiguranje; te je državljanka Italije. Prema tomu, talijanski sudovi nadležni su odlučiti i o razvodu braka i raspodjeli imovine.

Pitanje 1.2. Koje pravo je mjerodavno za raspodjelu imovine?

Odgovor 1.2. Prema čl. 26. Uredbe o bračnoj imovini (no. 2016/1103), ako stranke nisu izabrale mjerodavno pravo, mjerodavno je pravo države prvog zajedničkog uobičajenog boravišta bračnih drugova nakon sklapanja braka. Eleonorino i Joaqimovo prvo (i jedino) zajedničko uobičajeno boravište je Portugal budući da su tamo zajedno živjeli i pokazivali namjeru zajedničkog života konkretnim postupcima, kao što su obnavljanje kuće i useljenje nakon što je Eleonora prodala stan u Italiji. Prema tomu, portugalsko pravo je mjerodavno za raspodjelu imovine.

Pitanje 1.3. Koji je sud nadležan za ostavinski postupak i koje pravo je mjerodavno?

Odgovor 1.3. Čl. 4. Uredbe o nasljeđivanju (br. 650/2012) sadrži opće pravilo o nadležnosti prema kojemu su sudovi države članice u kojoj je ostavitelj imao svoje uobičajeno boravište u trenutku smrti nadležni za ostavinu u cijelosti. Opće pravilo o mjerodavnom pravu sadržano je u čl. 21. Uredbe o nasljeđivanju. Prema toj odredbi, pravo mjerodavno za ostavinu u cijelosti je pravo države u kojoj je ostavitelj imao uobičajeno boravište u vrijeme smrti. Budući da je Eleonorina baka živjela u Francuskoj cijeli svoj život, francuski sudovi su nadležni za ostavinski postupak i francusko pravo je mjerodavno.

Primjer 2

Činjenice 2. Tina je hrvatska državljanka koja živi u Luksemburgu od 2013. godine kada je počela raditi u Hrvatskom odjelu za prevođenje na Sudu Europske unije u Luxembourg. 2017. godine, upoznala je Piju, slovensku državljanku, koja je zaposlena u Odjelu za istraživanje na Sudu Europske unije i živi u Saarbrückenu, u Njemačkoj, blizu luksemburške granice. Zaljubile su se i započele vezu. Ubrzo se Pia odlučila preseliti k Tini u Tinin iznajmljeni stan u Luxembourg. U ožujku 2019. godine, organizirale su privatnu proslavu za svoje obitelji i bliske prijatelje i registrirale partnerstvo u Rijeci, u Hrvatskoj. Nakon registriranja partnerstva, u travnju 2019. godine odlučile su kupiti kuću u Saarbrückenu gdje će živjeti zajedno i otkuda će svaki dan putovati na posao u Luxembourg. Budući da je kuća zahtijevala značajniju obnovu, Tina i Pia nastavile su živjeti u stanu u Luxembourg. Obnova je uzrokovala više troškova no što su prvotno planirale. K tomu je Pia odlučila napustiti svoj dotadašnji posao i započeti s radom u neprofitnoj organizaciji.